

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 263/2022-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Katarínou Jančárovou, advokátkou, Legionárska 618, Trenčín, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 43 PExre 8/2019-298 z 3. februára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať jej finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur a náhradu trov konania. Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením č. k. 43 PExre 8/2019-14 z 15. januára 2020 začal Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) na základe podania oznamovateľa konanie o overenie pravosti a úplnosti údajov o konečnom užívateľovi výhod zapísaných v registri partnerov verejného sektora týkajúcich sa sťažovateľky ako partnera verejného sektora. K týmto skutočnostiam sa sťažovateľka vyjadrila podaním doručeným 5. februára 2020, v ktorom tvrdenia oznamovateľa vyvrátila.

3. Po vykonaní dokazovania a uskutočnení pojednávania okresný súd vo veci rozhodol uznesením č. k. 43 PExre 8/2019-298 z 3. februára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“)

tak, že sťažovateľku vymazal z registra partnerov verejného sektora. Proti predmetnému rozhodnutiu nie sú prípustné opravné prostriedky.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka namieta, že okresný súd postupoval v konaní arbitrárne pri posudzovaní pravdivosti a úplnosti údajov, dôkazy vyhodnocoval jednostranne, rozhodol na základe domnienok a špekulácií a v rozpore so skutočným stavom veci. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a rozporné s pravidlami formálnej a právnej logiky.

5. Sťažovateľka uviedla, že v súdnom konaní uniesla dôkazné bremeno o správnosti a úplnosti zapísaných údajov, pretože preukázala, aký subjekt kreuje u partnera verejného sektora jeho vôľu a tiež komu reálne plynie hospodársky prospech. Takou osobou je [REDAKOVANÉ], ktorý bol zapísaný aj ako konečný užívateľ výhod sťažovateľky ako jej jediný konateľ a spoločník pred výmazom z registra partnerov verejného sektora, čo vyplynulo z predložených zápisov v obchodnom registri a ostatných listín a tiež zo skutočnosti, že mu bol tento hospodársky prospech reálne vyplatený (podľa výpisov z účtov). Sťažovateľka tak naplnila všetky podmienky vyplývajúce zo zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o RPVS“).

6. Sťažovateľka namieta, že okresný súd rozhodol v rozpore s § 12 zákona o RPVS, keď neposudzoval skutkový stav ku dňu začatia konania (15. januára 2020), ale k 9. aprílu 2021, keď zisťoval zostatky na účtoch [REDAKOVANÉ], ktoré boli v tom čase v zanedbateľnej výške. Okresný súd posudzoval skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] neobjasnil, v akom rozsahu boli jemu vyplatené finančné prostriedky spotrebované, teda ako naložil so ziskom. Podľa sťažovateľky však z § 12 ods. 7 zákona o RPVS nevyplýva, že jediný spoločník partnera verejného sektora (sťažovateľky), ktorý je fyzickou osobou, má preukazovať, ako naložil so svojim majetkom, ktorý mu bol vyplatený ako podiel na zisku. Sťažovateľka nie je žiadnou schránkovou firmou a v danom prípade nejde o žiaden reťazec, keďže ide o spoločnosť s jediným spoločníkom – fyzickou osobou a jej jediný spoločník preukázal, že spadá pod definíciu konečného užívateľa výhod.

7. Okresný súd spochybnil pravdivosť a úplnosť údajov o konečnom užívateľovi výhod, a to nad rámec tvrdení uvádzaných oznamovateľom v podnete, pričom poukázal na štyri okruhy skutočností, ktoré sú vo vzájomných súvislostiach spôsobilé vyvolať dôvodné pochybnosti. Za také skutočnosti okresný súd považoval: a) prepojenie sťažovateľky a ďalších obchodných spoločností cez osoby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], b) existenciu zmluvy o obchodnej spolupráci a poskytovaní služieb medzi sťažovateľkou ako dodávateľom a spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako objednávateľom, c) dispozičné práva manželky ([REDAKOVANÉ]) konečného užívateľa výhod spoločnosti [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ]), k bankovému účtu sťažovateľky, d) [REDAKOVANÉ] ako jediný spoločník sťažovateľky rozhodol o vyplatení zisku za roky 2004 – 2012 až v roku 2019. Skutočnosti uvedené v bodoch a) a b) podľa názoru sťažovateľky nemajú žiaden vplyv na register partnerov verejného sektora, čo sťažovateľka podporila rozsiahlou argumentáciou, zdôrazňujúc, že spoločnosť [REDAKOVANÉ], platila sťažovateľke odplatu sa poskytnuté služby, teda sťažovateľka poskytovala služby na účely dosiahnutia zisku, teda vo svoj prospech, a nie v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Z uznesenia okresného súdu podľa

sťažovateľky nie je zrejmé, v čom boli naplnené predpoklady na výmaz sťažovateľky z registra partnerov verejného sektora uvedené v § 12 ods. 7 zákona o RPVS, čím bol porušený princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

8. Skutočnosť uvedenú pod písmenom c) sťažovateľka odôvodnila dôverným priateľským vzťahom oprávnenej osoby a jediného spoločníka sťažovateľky, opierajúc sa o záznamy z pokladničných kníh a bankových potvrdení. Okresný súd nepovažoval za preukázané, ako bolo naložené s konkrétnymi finančnými prostriedkami, rozhodol účelovo, nezohľadňujúc dôkazy predložené sťažovateľkou, čím je odňal možnosť konať pred súdom.

9. Skutočnosti uvedené pod písmenom d) sťažovateľka vyvrátila listinnými dôkazmi – rozhodnutiami valného zhromaždenia o použití nerozdeleného zisku sťažovateľky, na základe čoho bol zisk vyplatený jedinému spoločníkovi sťažovateľky, ktorý bol zapísaný ako konečný užívateľ výhod. Pokiaľ okresný súd nadobudol pochybnosti o naložení so ziskom sťažovateľky, mal možnosť tieto pochybnosti odstrániť vylúčením [REDAKOVANÉ], čo neurobil.

10. Okresný súd posúdil argumentáciu sťažovateľky ako nepresvedčivú vo vzťahu k tvrdeniam, že jediným užívateľom výhod partnera verejného sektora je [REDAKOVANÉ]. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia však nevyplýva iná fyzická osoba, ktorá by mala na základe dohody alebo zmluvy priamo alebo nepriamo právo na hospodársky prospech sťažovateľky, resp. ktorú by bolo možné identifikovať ako konečného užívateľa výhod.

11. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné, protiústavné, porušujúce ňou označené práva v intenzite, ktorá opodstatňuje jeho zrušenie ústavným súdom.

12. Uznesením okresného súdu bolo zasiahnuté aj do práva sťažovateľky podnikat', pretože je obmedzené jej právo vstupovať do zmluvných vzťahov s verejným sektorom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva podnikat' (čl. 35 ods. 1 ústavy) v spojení s právom na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu, ktorým bola sťažovateľka ako partner verejného sektora vymazaná z registra partnerov verejného sektora. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka predostrela predovšetkým skutkovú a právnu argumentáciu, ktorá evokuje, že svoju ústavnú sťažnosť koncipovala tak, akoby išlo o odvolanie v konaní pred odvolacím súdom, hoci ústavný súd v tejto súvislosti už viackrát uviedol, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepôsobí ako skutkový súd. Jedinou ústavnoprávne relevantnou námietkou sťažovateľky je tvrdená arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorú odôvodnila tým, že okresný súd ústavne akceptovateľným spôsobom neodôvodnil napadnuté uznesenie, ide o rozhodnutie nespreskúmateľné a rozporné so zisteným stavom.

14. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96,

II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti s ústavnými sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu, sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

15. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práva, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

16. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, sa ústavný súd oboznámil s tými časťami odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré boli pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti podstatné. Okresný súd pri odôvodnení svojho záveru, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania správnosti a úplnosti zapísaných údajov o konečnom užívateľovi výhod v rozhodnom čase, vychádzal z vyhodnotenia skutkových zistení v ich súhrne, prihliadnuc na individuálne okolnosti danej veci. Zdôraznil konkrétne skutočnosti (bod 54 odôvodnenia uznesenia okresného súdu), ktoré vo vzájomných súvislostiach značne spochybnili pravdivosť, resp. úplnosť údajov zapísaných v registri partnerov verejného sektora. Na základe ich vyhodnotenia okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľka dostatočne nevyvrátila pochybnosti o tom, že [REDAKOVANÉ] fakticky a nezávisle ovláda sťažovateľku a neexistuje nikto iný, kto sa podieľal na hospodárskom prospechu sťažovateľky. Tieto podozrenia vyplynuli zo vzťahu medzi sťažovateľkou a spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Pri uplatnení princípu „follow the money“, t. j. sledovania toku peňazí

až po skutočného konečného užívateľa výhod, okresný súd zistil, že zostala neobjasnená dispozícia s týmito finančnými prostriedkami vo vzťahu k osobe oprávnenej k ich výberu, ktorá nie je v žiadnom vzťahu k sťažovateľke .

17. Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd argumentáciu sťažovateľky vyhodnotil ako nespôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu. Ústavný súd nezistil, že by posudzované rozhodnutie okresného súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené. Práve naopak, napadnuté uznesenie sa ústavnému súdu javí byť komplexné a zodpovedajúce všetkým právnym a skutkovým okolnostiam daného prípadu.

18. V tejto súvislosti ústavný súd pri posudzovaní ústavnej udržateľnosti záverov v odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu zohľadnil aj charakter, zmysel a účel zákona o RPVS, kde všeobecný súd musí pri svojom rozhodovaní zohľadniť aj verejný záujem. Predmet úpravy má verejnoprávny charakter. Účelom a zmyslom zákona o RPVS je odkrytie a publicita beneficentov, ktorí majú prospech z transakcií s verejným sektorom. V odôvodnených prípadoch je preto podľa názoru ústavného súdu legitímne nepriznať právnu ochranu subjektu, ktorého cieľom je zmaríť preverenie konečných užívateľov výhod v registri obligátorne zapísaného partnera verejného sektora. Aj miera dôkazného bremena je tomu primerane prispôsobená (§ 12 ods. 7 zákona o RPVS), a preto možno konštatovať, že všeobecnému súdu postačuje, ak partner verejného sektora hodnoverne nepreukáže svoje tvrdenia o úplnosti a pravdivosti údajov, resp. postačuje, že existujúce pochybnosti okresného súdu zistené v priebehu konania nie je spôsobilý hodnoverne vysvetliť (II. ÚS 222/2020).

19. Ústavný súd preto konštatuje, že odôvodnenie uznesenia okresného súdu je zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Sťažovateľkou prezentované argumenty, ktoré majú charakter polemiky na úrovni zákona, podľa názoru ústavného súdu relevantne nespochybnili ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov okresným súdom.

20. Vychádzajúc z uvedeného, je ústavný súd toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť jeho porušenia, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, a to ani v kontexte ústavou garantovanej rovnosti v právach, resp. zákazu diskriminácie.

22. Článok 35 ods. 1 ústavy síce každému zaručuje právo podnikat', avšak podľa čl. 35 ods. 2 ústavy zákon (v danom prípade zákon o RPVS a Obchodný zákonník) môže stanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností.

23. Pokiaľ sťažovateľka porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj od porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je celkom prirodzené, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, a preto ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

24. S prihliadnutím na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia a na vrátenie veci na ďalšie konanie stratilo opodstatnenie, preto sa ním ústavný súd už nezaoberal. Z rovnakého dôvodu ústavný súd nemohol vyhovieť ani návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, keďže pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy, len ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu